

Sygn. akt III KO 30/22

POSTANOWIENIE

Dnia 19 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Igor Zgoliński

w sprawie **S. W.**,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 19 października 2022 r.,
wniosku skazanego o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym
wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z dnia 23 kwietnia 2013 r., sygn. akt II AKa 49/13, utrzymującym w mocy wyrok
Sądu Okręgowego w Nowym Sączu z dnia 11 grudnia 2012 r., sygn. II K 46/12,
na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

postanowił:

**odmówić przyjęcia wniosku S. W. wobec jego oczywistej
bezzasadności.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Nowym Sączu z dnia 11 grudnia 2012 r., sygn. II K 46/12 S. W. został skazany za zbrodnię z art. 148 § 1 k.k. oraz dwa występki z art. 207 § 1 k.k. odpowiednio na kary: dożywotniego pozbawienia wolności, 3 lat pozbawienia wolności oraz roku pozbawienia wolności. W konsekwencji orzeczono wobec niego karę łączną dożywotniego pozbawienia wolności.

W następstwie rozpoznania apelacji obrońcy skazanego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 23 kwietnia 2013 r., sygn. akt II AKa 49/13, powyższe orzeczenie zostało utrzymane w mocy. Od powyższego wyroku obrońca

skazanego złożył również kasację, która została przez Sąd Najwyższy w dniu 7 stycznia 2014 r. na rozprawie kasacyjnej oddalona jako oczywiście bezzasadna.

Pismem z dnia 9 marca 2022 r. (data nadania w jednostce penitencjarnej – k. 3) skazany zawnioskował w pierwszej kolejności o wyznaczenie obrońcy z urzędu w celu sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania w powyższej sprawie, a następnie wskazał okoliczności, mające w jego ocenie determinować zasadność owego wznowienia. Podniósł między innymi, że nie popełnił przypisanej mu zbrodni zabójstwa, „sądy orzekały w sprawie afektu bez obligatoryjnego wymogu zasięgnięcia opinii biegłych”, a jego procesowe prawa zostały naruszone poprzez nieprzyznanie obrońcy z urzędu. Wskazał nadto na mataczenie organów procesowych, polegające na nierzetelnym przeprowadzeniu postępowania dowodowego, zatajaniu szeregu dokumentów medycznych, które podważały opinię biegłych i jego sprawstwo. Skazany zakwestionował również wartość procesową zeznań jego małoletnich dzieci, podnosząc, że na treść ich depozycji wpływały osoby trzecie, co powoduje, że nie mogły być dowodem obciążającym. W dotychczasowym postępowaniu wznowieniowym obrońcy działali z kolei na niekorzyść skazanego, w konsekwencji pozbawiony był prawa do realnej obrony.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kontrolę wniosku strony o wznowienie postępowania, która nie dopełniła wymogu sporządzenia i podpisania go przez obrońcę lub pełnomocnika (art. 545 § 2 k.p.k.), rozpocząć należało od weryfikacji jego zasadności. Takie postąpienie procesowe jest podyktowane treścią art. 545 § 3 k.p.k. W określonym przez ten przepis układzie procesowym znaczenie pierwszorzędne ma zbadanie w/w aspektu, a nie kwestia braków formalnych wniosku (*in casu* badania egzystencji podstaw do ustanowienia obrońcy z urzędu). Tego typu wstępna kontrola wniosku służy racjonalizacji działań sądu, polegającej na wyeliminowaniu konieczności przeprowadzania różnego rodzaju czynności procesowych związanych z wnioskiem, który w konsekwencji w stopniu oczywistym nie może doprowadzić do wznowienia postępowania. Oczywiście bezzasadność wniosku wiązać należy między innymi z sytuacją, w której w sposób jaskrawy i niewymagający szczególnie pogłębionego

badania widoczny będzie brak podstaw wznowieniowych, określonych w przepisach rozdziału 56 Kodeksu postępowania karnego oraz, gdy nie wystąpią przesłanki do wznowienia postępowania *ex officio*. Zaznaczyć bowiem trzeba, że wniosek o wznowienie postępowania jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego podstawy zostały ustawowo skatalogowane (art. 540, 540a k.p.k., 540b k.p.k.) Stąd nie każde podniesione uchybienie procesowe wpisuje się w te podstawy, a tym samym automatycznie winno stanowić przedmiot badania w postępowaniu wznowieniowym.

Analiza argumentacji podniesionej przez skazanego, który dąży do zainicjowania kolejnego postępowania wznowieniowego w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 23 kwietnia 2013 r., sygn. akt II AKa 49/13, pozwala na jednoznaczne stwierdzenie braku okoliczności mieszczących się w katalogu podstaw wznowieniowych. To stanowi z kolei podstawę do uznania wniosku za bezzasadny w stopniu oczywistym w rozumieniu art. 545 § 3 k.p.k. Implikuje również odmowę przyjęcia wniosku bez podejmowania czynności mających na celu uzupełnienie wymogów formalnych w zakresie tzw. przymusu adwokackiego. Odnosząc się do poruszonych we wniosku okoliczności wskazać należy, że nie stanowi podstawy wznowienia postępowania fakt, że wnioskujący kwestionuje zasadność prawomocnego skazania, prezentując odmienne ustalenia od tych, które zostały poczynione przez sądy obu instancji. Problematyka ewentualnego działania skazanego w warunkach art. 148 § 4 k.k. oraz dostrzeganej konieczności powołania nowego zespołu biegłych psychiatrów i psychologa (oddalenie wniosków dowodowych obrony) poruszona została już w apelacji złożonej od wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu przez obrońcę. Sąd drugiej instancji poświęcił temu zagadnieniu stosowną uwagę, szeroko i wnikliwie badając wartość procesową znajdującą się w aktach sprawy opinii biegłych tych specjalności oraz objaśniając przyczyny niewyczerpania co do niej dyspozycji art. 201 k.p.k. Aspekty składające się stronę podmiotową zabójstwa kwalifikowanego, czyli działania pod wpływem silnego wzburzenia usprawiedliwionego okolicznościami, były analizowane już przez Sąd pierwszej instancji (s. 47-48), jako że obrońca skazanego w mowie końcowej wniósł o przyjęcie takiej właśnie kwalifikacji prawnej. Wobec ponownego opowiedzenia się

przez obrońcę za taką subsumpcją zachowania skazanego w złożonym środku odwoławczym, zagadnienie to badał również Sąd Apelacyjny w Krakowie (s. 21-28 uzasadnienia wyroku). Operując logiczną i przekonującą argumentacją, wspartą zresztą adekwatnymi poglądami doktryny oraz orzecznictwa, Sąd ten wykazał, że w realiach sprawy nie mogło być mowy o zakwalifikowaniu działania skazanego jako zdeterminowanego silnym wzburzeniem, będącym afektem fizjologicznym. Co więcej kwestie powyższe badane były także w ramach nadzwyczajnego środka zaskarżenia. Postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2014 r. (k. 25 akt IV KK 282/13) kasacja została oddalona, jako oczywiście bezzasadna. W skuteczne przesłanki wznowieniowe nie wpisują się również zapatrywania skazanego o rzekomych błędach i celowych działaniach organów ścigania mających na celu jego bezpodstawne skazanie za zarzucane mu czyny, podobnie jak uwagi odnoszące się do obrony formalnej (a skazany był reprezentowany przez obrońcę z urzędu w toku całego postępowania, z postępowaniem kasacyjnym włącznie). Bezzasadność wniosku jawi się jako oczywista także w odniesieniu do kwestionowania dowodu z zeznań małoletnich dzieci skazanego, w kontekście zalegającej w aktach sprawy korespondencji (k. 90 – 101 akt IV KO 17/21). Wskazać przede wszystkim trzeba, że materia ta była już przedmiotem postępowania wznowieniowego (przedłożona została przez obrońcę wraz z wnioskiem o wznowienie), które zakończyło się wydaniem przez Sąd Najwyższy postanowienia z dnia 29 listopada 2021 r. (k. 144), na podstawie którego wniosek został oddalony. Dodać należy, że w przedmiotowym postępowaniu (w zakresie pozostałym) inny obrońca z urzędu przedłożył opinię o braku podstaw do sporządzenia wniosku o wznowienie (k. 137). W tych okolicznościach spełniona została przesłanka z art. 545 § 3 k.p.k. Wniosek skazanego oparty został o argumentację będącą już przedmiotem postępowania wznowieniowego.

Mając powyższe na uwadze oraz nie stwierdzając realnych podstaw do dalszego procedowania wniosku o wznowienie, przy uznaniu bezprzedmiotowości podejmowania czynności mających na celu uzupełnienie braków formalnych (badanie wniosku o ustanowienie obrońcy z urzędu), orzeczono zatem jak w sentencji postanowienia.

[as]

